Anulu V · Nr. 97.—456. · Pest'a, Domineca, 5.\17. dec. 1865.

CONCORDIA.

DIURNALU POLITICU SI LITERARIU.

Ese de doue ori in septemana
Joi-a si Domineca.

Pretiulu pentru Austri'a
pro anu intregu . . 10 fl. v. a.
„ jumetate de anu 5 fl. v. a.
„ trei lune . . . 3 fl. v. a.

Pentru Romani'a si Strainetate
pro anu intregu . . 14 fl. v. a.
„ jumetate . . . 7 fl. v. a.
„ trei lune . . . 3 fl. 50 cr.

Prenumeratiunea se face la Tipografia Trattner-Caroliana in strat'a domnesca Nr. 2. éra corespundintiele la Redactiunea diurnalulu. Strat'a „Scol'a Reale“ Nr. 6. unde sunt a se adresà tote scrisorile ce privescu administratiunea, speditiunea, etc.

Scrisori nefrancate si corespundîntie anonime nu se primescu. Scriptele nepublicate se voru arde.

Pentru insertiunea publicatiuniloru au a se respunde 10. cruceri de linia. — Unu nru singuratecu costâ 10 cr. v. a.

REVISTA POLITICA.

Pest'a, 4/16. dec. 1865.

Cuventulu de tronu, a le carui-a pusetiuni mai insemnate Maj. S. imperatulu le rostì mai acentuate si unele chiaru cu sentiementu, fece placuta impressiune a supr'a membriloru dîetali. Pàsurile despre intregetatea coronei, despre conchiamarea Ardeleniloru si a Croatiloru, despre neaplecarea teorìei espiratiunii de dreptu si dechiarat'a vointia de a guvernà si cele lalte provincie a le imperatìei in modu constitutiunale, fùsera primite cu „vivate“ entusîastece. — Necesetatea revediunii legiloru d'in 1848, precum si propùnerea dîplomei si a constitutiunii d'in fauru, fùsera ce e dreptu primite cu respetuosa tacere, inse asecurarea M. Sale, cà tote schimbârile constitutiunali voiesce a le vedè deslegate nu prin poterea sîlnica a cuventului ci prin imprumutata invointia si pre calea unei conticlègeri bine cumpenite, produsera éra-si descoperirea omagiului entusîastecu. Nu ni ierta spatiulu a inregestrà parerile si comentariele diurnaleloru a supr'a acestui actu de statu pururea insemnatu. Atât'a numai, cà unele diurnale nemtiesci de Vien'a nu se potura contenì de a nu descoperì mahnitiunea loru pentru concessiunile facute Ungariei mai nainte de a vedè mesur'a concessiuniloru d'in partea dîetei Ungariei. Diurnalele magiare tote striga „Osana!“ Noi ne marginimu a descoperì bucurìea nostra pentru bunele si parintescile intentiuni a le M. Sale, fàra a ne abate neci la parerile entusîastiloru neci la a le celoru cu ne incrèdere si superati, ci tienendu-ne pre calea mediulocîa, dorimu ca *„luandu-se in socotîntia toti faptorii vitali“* (sunt cuvintele dîscursului de tronu. Red.) sê se puna temeiu sòlidu pentru prosperarea imperatìei si a poporeloru ei. Crèdemu cà pre calea deschisa de augustulu monarcu sunt casçigate tote câte se potu casçigà pre calea pâcii si a conticlègerii. Daca barbatii adunati in dîet'a tierei nostre, dechiarârii preinnalte de a lapedà teorìca pèrderii dreptului, voru respunde cu lapedarea impietritului dreptu istòricu, apoi daca „faptorii vitali“ voru fi luati in socotîntia, adeca dreptele pretînsîuni a le natiunalitâtiloru voru fi implinite dupa cuvenintia, atunci ne vomu fericità pentru er'a cea noua de auru a pâcii si a prosperârii carea ni-se va deschide toturoru, atunci dîet'a d'in 1865/6 va binemerità de patria si de imperiu. Condîtiunile inse trebue implinite pentru ca sê urmedie resultatulu doritu; pretînsîunile imperatìei, ca potere mare; a le tierei nostre, ca autonoma, a le natiunalitâtiloru, ca faptori vitali; cu unu cuventu tote pârtile sê fie multiumite, tote sê aiba parte d'in acesta serbatore mare si luminata, atunci opulu celu mare alu reconciliarei (impacatiunii) va fi asiediatu, va fi efeptuitu, va fi incoronatu. Neincrèderea, pism'a, inversiunârile voru desparè, precum despare fumulu. Ddieu sê ajute, dandu darulu sêu ca sê ne apropiâmu toti cu incrèdere si iubire parintesca, éra poporele lui tote sê ne imbratisiâmu ca frati!

Respunsulu imperatului Napoleone la insciintiarea ducelui de Brabantu despre mortea tatane-sêu (Regele Belgiului) au facutu cea mai buna impressiune. Acelu-a e noua confirmatiune despre pacinicele despusetiuni a le guvernului fr. de a nu imbarbatà neci o demustratiune intru intielesulu anesîunistiloru spre a turburà pacea Europei.

In siedinti'a d'in 12. l. c. a parlamentului itàlicu, presiedintele consîliului ministeriale depuse pre mes'a casei cartea cea vèneta (de la colorea invelitorei), carea cuprinde tote documintele dîplomàtece schimbate intru aceste tèmpuri d'in urma cu osebite poteri mari si mice, de tota man'a. Cele mai insemnate sunt, cari se referescu la conventiunea d'in septemvre, apoi missiunea lui Vegezzi la Rom'a, si recunóscerea regatului Italiei prin Ispani'a si mai multe guverne nemtiesci. — Ministrulu de interne propuse unu proieptu de lege in contr'a brigandagiului (a hotiloru), apoi promise a propune in 15. l. c. altu proieptu despre supressiunea corporatiuniloru relegiose si despre averile besericesci. — Ministrulu de financie dupa ce espuse starea financiaria a tierei descoperì cà s'au lapedatu de planulu de a contrage imprumutulu de 300 mil. fr. proieptatu mai nainte, dechiarandu cà deficitulu (scadiementulu) visticrìei se va acoperì prin alte operatiuni econòmice.

Respunsulu celu barbatescu alu Domnitoriului Romanìei la scrisorea cea insolinte a vizirului turcescu Fuadu pasi'a au casiunatu inversiunare in Constantînopole. Guvernulu turcescu au crediutu cà nu i-s'ar cuvenì fàra umilire a suferì lovitur'a respunsului cam sàrbedu ce-i dede Principele Cusa. Guvernulu turcescu au fostu reflectatu a nu tramite acea scrisore cà-ce ar fi prea vatematoria pentru Domnitoriulu Romanìei, dar n'au ascultatu, deci ce au capetatu sê o puna in teaca si sê taca „Tu l'as voulu Giorges Dandin!“ Turculu inse nu vre sê 'ntielega, elu impartesì respunsulu lui Cusa (adeca spelatorea) poteriloru semnatorie a tratatului de Paris, poftîndu-le a rechiamà Prìncipelui prin o nota colectîva, detorintiele ce i le impune acelu tratatu. Acum se pregatesce intru adeveru acesta nota dupa poft'a Portei otomane, dar e lucru forte dubiu daca acesta nota va avè mai multu efeptu decâtu mercurialele lui Fuadu. Domnitoriulu Romanìei trebue sê respinga si acesta nota cu demnitate cuvenita capului unui statu autonomu. Neci marile poteri n'au dreptulu de a se amestecà in afàcerile interne a le Romanìei *autonome, tratatulu d'in Paris nu li-au* datu acestu dreptu neci nu li-au potutu da. Candu Romanì'a ar amenintià pacea Europei séu a stateloru vecine atunci ar potè avè cuventu dar' altmintrea ba. Crèdemu cà Domnitoriulu Romanìei va respunde si la not'a colectîva, storsa prin intrigele turcesci, cu barbatìea carea l'au caracterisatu pana acum si carea trebue sê caracterisedie pre capulu natiunii romane, altmintrea toti mogicii si-ar arogà dreptulu de a se amestecà in afàcerile Romanìei si a luà la corectiune dîsciplinare pe suveranulu Romaniloru. Asèmene insultare nu va suferì neci unu Domnitoriu alu Rloru, cu atâtu mai putienu Cusa.

Cuventulu de tronu

prin care M. S. imp. reg. apost. in 14. dec. 1865. s'au induratu a deschide dîet'a Ungariei.

Vediendu in giurulu Nostru adunati pre demnitarii si representantii iubitei Nostre Ungaria, ne bucurâmu si salutandu-i dorimu totodata a descoperì vointi'a Nostra, carea Ne aduse in mediuloculu loru, si a o face cu acea sînceritate, carea e condîtiunea neaperata a incrèderii intre Domnitori si Popore.

Venit'am a inchià ceea ce am inceputu petrunsu de sentiementulu detorintieloru Nostre de Domnitoriu; in persona si asiè cu atâtu mai cu efeptu voiescu a resfirà acele tèmeri, a delaturà acele greutâti, cari impedecase pana acum deslegarea cestiuniloru publico-polìlîce.

Intre aceste pèdece in prim'a linia stâ contradìcerea carea esîsteà intre punctele de manecare. De o parte espirarea dreptului; de alt'a impetrit'a contînuitate de dreptu — nu poteau duce la impacatiune.

Pèdec'a amintîta Noi insi-ne o delaturâmu, alegandu de punctu de plecare o base de dreptu imprumutatu recunoscuta in sanctiunea pragmàtîca.

Precandu acesta lege fundamentale asecurase autonomì'a legislatîva si administratîva a Ungariei si a partiloru adnesse, asiediase totodata unirea nedespartita si nedesbinata a tieireloru si a provincieloru de sub guvernulu casei Nostre domnitorie, si prin acést'a starea de potere mare a totalitâtii acelor'a-si. Si precum Noi intru aceste aflâmu marginirea legale si ratiunàbile a autonomiei, chiar' asiè fàra reserva recunoscemu indreptatirea ei intre màrginile aceste.

Asèmene dorimu, ca sê se sustiena neatînse asiediamintele sanctiunei pragmàtece relatîve la intregitatea coronei unguresci, deci cu tote cà trebuià sê luâmu in socotîntia faptele intrevenite in decursulu deceniloru trecute, totusi anumeràramu intre cele mai de frunte ingrigiri a le Nostre, mediulocirea, ca tierele coronei unguresci sê pota fi representate inca la acésta dieta.

Spre acestu scopu conchiamàramu diet'a marelui Nostru principatu Transîlvania, ca acést'a sê iee la desbàtere seriosa si profunda art. I. alu legei d'in 1848 despre uniunea Ungariei si a Transîlvaniei, éra in privinti'a art. VII. alu legei d'in 1848. d'in diet'a Ungariei, la asèmene procèdere provocâmu pre demnitarii si representantii iubitei Nostre Ungarie spre acelu scopu, ca acésta intrebare sê-si afle deslegarea duràbile nu dupa lìter'a cea morta a legei numai in aparintia si prin urmare cu resultatu dubiu, ci luandu in socotîntia toti factorii vitali si pre basea consîmtirei acelor'a-si purcese d'in incrèdere.

Am provocatu mai departe diet'a intrunita a regateloru Croatì'a si Slavoni'a, sê se ingrigesca de tempurìu, ca sê fie representata la diet'a acést'a cum trebue. Impartesindu Noi conclusulu adusu de diet'a croata in anulu 1861 privitoriu la relatiunea de dreptulu pùblicu a Croatiei catra regatulu Nostru Ungaria, crèdemu si sperâmu, cà unirea asupr'a relatiunei de dreptu a natiuniloru sorore intrunite de seculi, se va statorì pre basea concessiunei imprumutate si in acelu spìretu alu ecuitâtii, carei-a demnitarii si representantii regatului Ungaria i-au datu in respectulu acest'a espressîune chiara in adres'a loru susternuta la 6 juliu 1861.

De problem'a antâia a acestei diete, trebue sê desemnâmu modulu tratarei afàceriloru comune totororu regateloru si tiereloru Nostre.

Esîstinti'a acestoru afaceri comune, si-afla basea inca in sanctiunea pragmàteca, de si in privinti'a modului tratarei loru, relatiunile schimbate pretîndu una schimbare esentiale.

Straformarea factoriloru polìteci, de economiea natiunale si sociali, care intr'ace'a apucâ locu, Ne-a motîvatu in semtiementulu inaltei Nostre probleme, a da si celoralalte regate si tiere a le Nostre drepturi constitutiunali; si chiar' pentru ace'a, influinti'a constitutiunale a acestor'a la manuirea afàceriloru comune, nu se pote delaturà.

Aceste au fostu motîvele, cari Ne-au condusu, candu am emisu Dîplom'a Nostra d'in 20 opt. 1860, si acum traimu in acea convìngere tare, cà tratarea (manuirea) comune constitutiunale a afàceriloru semnate in ace'a dîploma de comune, e una pretensîune nerefusàbile a unitâtii si a starei de potere mare a Imperiului Nostru, carei-a trebue sê se subordeneze ori ce alta consîderatiune,

Cu privire la modulu tratarei afaceriloru aomun am emisu Patent'a Nostra d'in 26 fauru 1861, care inse a sternitu d'in multe pârti ingrigiri viue. Fiindu Noi asiè dara convinsi, cà cestiunea acést'a nu se pote deslegà definitîvu si in modu durabile cu armele pressiunei materiali séu morali, ci numai pre calea conticlègerei imprumutate si cunoscandu-i necessitatea, — prin manifestulu Nostru d'in 20 sept. a. curg. am sîstatu pentru unu tempu validîtatea Patentei amintîte, si acum o impartesimu atâtu acést'a, câtu si Dîplom'a Nostra d'in 20 opt. 1860 demnitariloru si representantiloru iubitului Nostru regatu Ungaria adunati in dieta, spre cumpenire matura, consultare cu petrundere si primire.

Nu numai interesele bineprecepute a le regatului Nostru Ungaria ci si bunastare si ase-

curarea Imperiului Nostru, pretîndu in modu imperatîvu delìberarea câtu mai in graba a afàcerei acestei-a, ca asiè prin legatur'a interna a totororu poporeloru Nostre asecurandu-se drepturile constitutiunali a le sîngurâteceloru regate si tiere a le Imperiului Nostru, acele sê se pota desvoltà pre base solida, pornindu spre inflorire imbucuratoria.

Asceptâmu asiè dara de la demnitarii si representantii regatului Nostru Ungaria adunati in dieta, ca propusetiunile impartesite, sê le pertrateze in spìritulu pacicu alu ecuitâtii, si in casu candu in contr'a acestor'a s'ar' nasce indoieli, cari nu s'ar' potè deslegà, numai atari modîficatiuni sê Ni susterna, cari se potu aduce in consonantia cu condîtiunile de vietia a le imperiului.

In legatura strinsa, ba nedespartibile cu deliberarea acestei cestiuni stâ revisîunea respective straformarea acelei pârti a legiloru d'in 1848, care se referesce la validîtatea drepturiloru Nostre de domnitoriu si la marginirea atributeloru regimului. Ce stâ in legatura strinsa si se influintieza imprumutatu, in realisarea practeca nu se pote despartì. Cu privire la starea de potere a Imperiului Nostru, la validîtatea neangustata a drepturiloru Nostre de domnitoriu si la pretensîunile drepte ale tiereloru laterali, e cu nepotîntia, ca aceste legi se intre in vietia nestramutate. Asiè dara de si legitîmitatea loru formale nu e supusa la neci una esceptiune (obiectiune), detorinti'a Nostra de reginte si cumpenirea conscientiosa a ingrigirei, ce avemu fatia cu bunastarea totororu poporeloru Imperiulu Nostru, Ne oprescu, a intarì cu juramentulu Nostru inaugurale regescu sustienerea si aplicarea acestoru legi inainte de a statorì deodata relatiunea drepturiloru si detorintieloru imprumutate. Asiè dara e de lipsa, ca determinatiunile acestoru legi, cari séu restringu drepturile Nostre de domnitoriu séu se referescu la schimbarea formei de guvernare, fâra se le aduca pre aceste in consonantia cu condîtiunile sustarei monarciei si cu institutiunile interne a le tierei ce diacu pre basele avìtîce, sê se esamineze cu grige si sê se modîfice cum va fi mai cu scopu.

In modulu acest'a va fi cu potîntia, ca si Noi cu consciintia leniscita, santindu cu juramentulu Nostru regescu *constitutiunea Ungariei* straformata cum trebue si asecurata in modu durabile pentru posteritate, sê punemu pre capu dîadem'a S. Stefanu a antecesoriului Nostru apostolicu, acea coruna, carei-a voimu a-i infige ca pietr'a cea mai scumpa bunastarea regatului Nostru Ungaria si iubirea ne'nfranta a poporeloru ei.

Ca rege incorunatu nu vomu lipsî a impartesì staturiloru si representantiloru adunati in dieta, afara de propusetiunile facute inca la diet'a adunata pre 2. aprile 1861., propusetiunile Nostre regesci si asupr'a altoru afàceri numerose.

Aceste suntu obiecte, cari atîngu interesele materiali si spiretuali in cèrcurile cele mai departate, si a caroru regulare cu succesu, abiè se mai pote amanà fâra daun'a semtita a tierei.

Voi'a provedintiei divine Ni-au desemnatu probleme mari si grele, nu mai putienu seriose (probleme) si cu privire la stagnarea vietiei constitutiunali in una mare parte a Imperiului Nostru, — legate cu respundiabilitate, a reservatuacestei tiere. Nedeslegabile inse nu-su acele, daca tier'a in contielègere cu monarculu sêu, urmandu tradîtiuniloru parintiloru, se va apucà de ele cu abnegare de sene si gat'a la sacrificie.

Acést'a o sperâmu cu atâtu mai vertosu, câ-ce tier'a imprumutandu potere si pondu, simaresce poterea si pondulu propriu, pasindu la stergerea greutatiloru, sê redîca pre sene si asecurandu sustarea intregului, si-pastreza sustarea propria. Si daca dupa una epoca de vicissitudîni, Ni va succede cu ajutoriulu acestei tiere a conduce Imperiulu, prin intorseturele cele mai insuflatorie de grige ale greutatiloru, la scopulu doritu, vomu binecuventà acelu momentu, care Ne-a determinatu a insufletì éra-si si a intarì in modu duratoriu incrèderea intre domnitoriu si poporu.

Cu sperare tare si plina de incredintiare asceptâmu desfasiurarea sîncera a pareriloru demnitariloru si representantiloru tierei adunati in dieta, si dechiarandu prin acést'a in modu solenu diet'a Ungariei de deschisa, esprimemu dorinti'a viua: se Ni fie concesu cu ajutoriulu lui Domnedieu a inchiaià fericesce opulu mare alu complanarei spre indestulirea totororu poporeloru Nostre.

Diet'a Ungariei.

In 13. l. curg. la 12 ore tienù cas'a de susu (a boieriloru) conferintia in sal'a cea mare a casei comitatului, care stralucea in pomp'a cea mai mare. Conferinti'a a condusu-o presiedîntele dupa etate contele Emericu Batthányi.

De notari se alèseru cei mai tèneri doi comiti supremi: Iosîfu Slávy (d'in Bihari'a) si b. Bela Mednyánszky (d'in Trencsén); ér' d'intre magnati asèmene cei mai tèneri doi: cont. Edmundu Széchenyi si Geisa Podmániczky.

D'intre demnitarii besericesci, afara de Primatele, care fù ocupatu cu visîtele, mai toti archi-episcopii si episcopii au fostu de fatia. Ceialalti magnati indreptatiti inca s'au presentatu in nùmeru mare, S'a otaritu, câ dupa vorbirea de tronu, cas'a de susu va tienè siedintia, si câ la festivitatea deschiderei dietei sê se presentedie in nùmeru câtu se pote mai ma e.

In 14. l. c. a fostu siedinti'a cea d'antâia a casei boeriloru. Pe la 1 ora in ante de de*schiderea siedintiei, sal'a a fostu plina de nota*bilitâti. Eminenti'a Sa primatele si ministrulu cont. Maruritiu Eszterházy fura primiti cu „vivate." Toti erau in vestminte de serbatore cu deosebire au trasu atentiunea pùblicului de fatia, episcopii de ritulu orientale prin esteriorulu loru adeveratu patriarcale.

Presiedîntele interimale a deschisu siedînti'a la 1 óra.

Emininti'a Sa primatele a facutu atenta cas'a la problem'a, ce o ascepta, si a amintîtu, cumca la densulu se afla unu rescriptu reg. si propusetiunile regesci; aceste d'in urma le va predà casei representantiloru câtu va fi constituita, éra rescriptulu lu-admanuedia presiedintelui interimale.

S'a cetîtu apoi rescriptulu reg. prin care de presîdînte alu casei de susu e denumitu Esc. Sa taverniculu b. Paulu Sennyey, éra de V. pres. Esc. Sa camerariulu, contele Ioane Cziráky.

Presiedintele interim., cese presîdîulu Esc. Sale b. P. de Sennyey care si-ocupâ loculu cu o cuventare potrivita, cetîndu-se dupa aceea cuventulu de tronu. Presied. proieptedia multiamita presiedîntelui interim. pentru condùcerea lucruriloru. Cas'a si-sprime multiamit'a prin scolare.

La 2 óre s'au apucatu de alègerea notariloru si a comitetului verificatoriu.

Siedinti'a cea d'antâia pùblica a casei de diosu (representantiloru) se incepù in 14. l. c. pre la 2 ore dupa amédia-di.

Siedînti'a o deschise presiedintele interimale Sîgismundu Bernáth, ca celu mai betranu, cu o vorbire solemna, intre cele mai sgomotose „vivate." La introdùcere a indreptatu atentiunea ablegatiloru spre greutatea si ponderosîtatea problemei, ce li stâ inainte; apoi a recumendatu, ca trecutulu de curundu sê se dee uitârei. Puntulu principale alu cuventârei sale fù sperarea in succesulu, care de asta-data nu se basedia numai pe promisîuni si combinatiuni, ci pe fapte posîtîve; precumu: chiamarea ardeleniloru la diet'a acést'a comune, provocarea Croatiei, Slavoniei si a Dalmatiei spre reinnoirea legaturei legali, s. a. Vorbirea si-o finì cu „Sê traiesca regele, sê traiesca patri'a." Dupa aceste aretâ copi'a autèntîca a cuventului de tronu, care la dorinti'a casei se cetesce urmarita de aplause.

Eduardu Zsedényi provocandu-se la urginti'a deslegârei cestiunei de dreptulu pùblicu, intreba de casa, câ invoiesce-se, la modîficarea regulaminteloru de verificare, cari fiindu defectuose, au produsu si in an. 1861. forte multe greutâti, si proieptedia, ca sê se statoresca nescari principii generali, de cari voru avè sê se tiena comisîunile verificatorie.

Franciscu Deák observedia la aceste, câ, nefiindu cas'a constituita inca nu pote schimbà regulamintele, si nice decâtu nu pote aduce decisîuni. Recunosce ori cine, câ e de lipsa stramutarea regulaminteloru, inse acést'a numai dupa ce va fi cas'a constituita se va potè intemplà, éra ea va fi constituita atunci, candu voru fi câti-va d'intre membri verificati.

In fine presiedîntele interim. inchise siedînti'a cu acea dechiaratiune, câ cea mai de aprope siedîntia va fi sambata (16. dec.) la 10 óre, candu se voru impartì membrii dietali, cari si-voru fi tramesu credentiunalele in IX. *sectiuni pentru verificarea deputatiloru.*

Siedinti'a d'in 16 dec. se incepù pre la 10 ore. Presiedintele interim. Bernath o deschise cu cuventele: câ nu trebue a se abate de la dàtenele observate pan'acum'a si provocâ pre unu notariu sâ cetesca protocolulu siedintiei trecute, ce se si intemplâ. Dup'ace'a anunciâ presied. câ au nimeritu doue sciri elètrice la adres'a lui Franciscu Deák spre a se impartesì dietei. Un'a e de la orasiulu Fiume, éra ce'alalta d'in Egiptu, suscrisa de vre-o 5—6 colonisti magiari d'in Alessandria. Ambele saluta diet'a Ungariei cu bucurìa, ce se primì cu vivate entusîastece. Una sàrcina de proteste nimerite pan'acum'a in contra'a alègeriloru se predau unui notariu spre a le indrumà la loculu competînte, dupa ce diet'a refusâ a se cetî astad-i. In urm'a acestor'a provocâ presiedintele pre unu notariu sê cetesca numele oblegatiloru cari si-au predatu pan'acum'a credentiunalele. Numerulu acestor'a e 306, care se impartì prin sorte in IX. sctiuni, câte 34 de membrii in un'a.

Dupa aceste presiedintele aretandu loculu unde are a se adunà fie care sectiune vrea se inchiae siedinti'a provocandu sectiunile sê se adune dupa amedia-di la 3 ore spre a se constituì si a si-incepe lucrarile. Tissza Kálmán propuse ca acést'a sê se intemple acum. Propunerea acést'a fu primita, si sectiunile se retraseru la locurile menite pentru fie care. Despre constituirea loru in nrulu urmatoriu.

Precum se aude cas'a boeriloru are de cugetu sê redîge adresa deosebita la cuventulu de tronu alu Maiestatei Sale, pre langa adres'a casei deputatiloru. Acést'a s'a intemplatu asiè si cu ocasîunea dietei d'in 1848.

De la diet'a Transilvaniei.

Tergulu muresiului 1865.
11. dec. s. n.

Dupa tacerea lunga, ce o tienui pentru ca sê nu-ti scriu teorii nepractece si fâra resultatu — intorcandu-me eri ser'a de la diet'a d'in Clusiu a casa — ti-comunicu urmatoriele:

Sosîndu in 18. nov. a. c. in Clusiu, in 19 avùramu conferintia natiunale la Escel. Sa metr. Siulutiu — fiindu de fatia si Esc. Sa metrop.

FOISIOR'A.

Catra deputatii romani la diet'a Ungariei.

Barbati alesi la tiéra de scump'a mea natiune,
Romani, representantii acestui bravu poporu,
Voi fiii unei mame marite si strabune,
Adi lir'a-mi vi intona unu cantu salutatoru.

Misîunea vóstra este prè santa si marétia,
O! dati, o! dati cu totii sê o 'mpliniti deplinu;
Si dupa dile-amare adùceti si dulcétia,
Si fàceti ca sê 'ncete eternulu nostru suspinu;

Voi n'ati disu juraminte adese trecatóre,
Nu ve deoblegarati sermanului poporu;
Pe voi ve deobléga cuventulu de onore,
Incrèderea cea santa a consangeniloru.

Incrèdere comune! idea multu sublime!
Esîste óre 'n lume mai scumpu, mai pretiosu? !
Ah! voue vi 'ncrediuse serman'a romanime
Ce are ea in lume maretiu, dragu, gloriosu!

Pe voi ve 'nsarcinase, ca toti cu barbatia
Sê-i cluptati in fine dereptulu celu rapitu,
Sê-i pregatiti acuma cu toti in armonia
Unu vinitoriu ferice, frumosu si prèmaritu.

Alesii gintei mele, respundeti cu onore
Incrèderei prè scumpe cu ce v'au onoratu!
Adùceti barbatesce pe ran'a ce ne dore
Balsamu de mangaiare, unu leacu de multu oftatu!

Pe ùmerii vosti jace o mare greutatate:
Respundiabilitatea cea grea in vinitoru;
Câ-ci mus'a istoriei va spune cu dreptate
A' vóstre fapte tote si stranepotiloru.

Ér stranepotii nostri candu voru cetî odata
Ve voru numì cu fala, séu blastemà amaru:
Representantii nostri acum séu neci odata,
Blastemu séu *nemorire*, — d'in aste-alegeti dar!

Iosîfu Vulcanu.

Corespundintie.

De mult'ntele Semenica, in nov. 1865.

On. publica pote, si cu tota dreptate, va cugetá, că in comit. nostru Caraseiu, cu asiu majoritate absolută de romani si cu un numeru foarte fomenos de diecisi natinuali, in care mai es'a'ar potó dice, dar s'ar si cuvenó se fie anima'a romanismului; cana'a natinuale, cana'a cea mai santa si drepta sub soare, care un vetema dreptiui nimesi, si numai pretinde de la flescecare ce e ala sóu, — baremi aici se va spirgini, si va merge, mai bine decatu in celelalte Comitate d'in Ungaria si Banatu, fiecarui recognoscu numai la cottulu Aradului; — dar' nici unu pica mai bine, ma cu derere cauta si spunemu, cauna in centru si prin satele'mai ómenilor in tota omitatu domesecu m'a pornesatu, sa vo'a de a domni ori si-o resluna asupra fratelui sóu!

De la recunparea colora dei vice-comiti. d'in an. 61 anume Dr. Faur a ca vice-comite prim; dra Dela Sandei, inca si mai cu derere, prinsu cauna sa stramuta oficialii romi. ma cumu se destitucasi si se in locuesesi mai numai prin neromani.

Ce ma alegerea alegerilori, in acesta cotta inca no'o finiarmu mai bine, ba cu cortesiele facute, pote tota d'in casele precedilati sumbera departe si de an. 61. — Cortesiele facute prin oficialii constitutesi si in contra fratielora sói, machinatiunile lucrate prin comisiunea inscriciera, si catra acestе se mai nasch si a 3. rea mai blastimata, si mai infocata, dar totu cu intiepsu si. ajutoriu'a'ajutoriu'a'ajutoriu'a'romanilori, ei numai esecutata prin celei slabi ferate. Cesti d'in urma ea si tigri dorian reshanarasu'asupr'a DD. Philipu Pasca si Aloisiu Wlad, pentrucaci si-au fosta propusu Dioru a capetó una alegatia si pentru Dioru âdeca pentru montane — dar nu putura esa si pe alunu.

D'in asta cauza sielli lorn, adeca administratorulu Vasilescu, au mai esecutatu si cu ajutoriu'a'romanilori, o'ncercarea servitoriloru lora sliviciloru — si lucratoriloru de la mine, ca sé nu indrancesca v'ohuna d'intre ei se voteze la alegerea lui Dioru Pasca, ori la Dioritenia pentru d'ins. Dr. A. Wladu cu acel'a indata va fi declaratu d'in oficiu, séu lapedatu de la locu; ceea cobora ce vora merge si vora vota dupa cauna si unu omu Dioru. ; ba mai promitea si diurna de 2 fl. m. a. pe di antepinsula gratisu si plata de la locu mai multa.

La comisiune inca si-au intepsusu tote potelei si au inscriscu cu votu de alegatoriu si asta-fela de individi, bunei, slovesi etc., cari n'au nici unu vestmetu de dreptu ajutu, séu nesce cobile in pretiu de 20 fl. ne cum si alta o caca de pretiu de 300 fl ; dupa legea prescrisa.

Comisiunea concreterata nu stersu alegatori cu dreptu a vota si ai si in scriscu atii fara dreptu' ma si d'in tigenii trocari de la Magure, au factu Dioru artisti si birgeri oranduesesi, si ce e mai multu si d'ai insi de sunetu, cari n'au dreptu si voturi alegatoriu, cari cautu se infatisiarta la comisiunea alegatoria ce mai v'o 3-4 d'ile. Dalma potu scriviori Dini Jonovitz, spre rusinea comuna, asie cras de scandalosi nabrasi, — si pina cumu cugetá ch'ar fi lusti nesce stringatori de pe strade.

Aceste se potu cugetá prin mai multe martirii si d'in mai multe cuvinte, dar' credu ch' si Spect. Dr. presidiente Atanasiewicz o'va observatu.

In an. 1861, mi fuseramu noroczi in alegere cu Dia Pascu, pre care ca mandrie la-privinu intre ce'l ar'ataspetatori, dar' in. ing. cauda sperarium ca sentitula natiunale s'a mai latitu si poporu'a nostru s'a mai desvoltu, corupti prin cortesiele Dini Dioru si Dini Stolojanu au mai sciutu si prin alta impesa asupr'a birilorui romani lucratori de catra Seidler, carele se prendu cu Dia Stolojanu, ca la flesco-care lucratoriu si fe unulu de fatia pana votiuk, ca nu cumva se intocmesca ceva, ca sa'nu mai potu Dia Pascu; in tipulu acesta'a fura constrinsi si bietii rom. lucratori a votá si pre cine nu vreau.

Partida'a nostra pre langa tote teroristiile giamdarmilor ale statu-ului, si pre langa tote ameninciariti, cumu ascula si d'in ce casa — afara de cele memorate mi-mi e cunoscuta — nu si-potu capetá concesiune de a se infacisiá in persona la alegere. — D'in sésetu On. publicu va potá combina si judecá leane cadorea nostra, ori marirea si triumfulu invingatoriloru ungureesci.

Dee cerulu cortesiloru ca alesulu vostru sé mi domastre in lume rateciroa nostra; nu-mi pare rau; dee cerulu si si dimustre ca e romanu mai bunu, mai bravu de cátu Dia Pascu, cu Dreptu si va faliti cá ati caricatu in alegerea vostra unu alu Mocioni m'asiu bucura candu nonu nu si s'ar' potó aplecá din'a postului; cá in caderea nostra chiaru ne vomu mai mare.

In numele mai multoru alegatori,

J. . ru.

Alegere a de alegatu in cottulu Cram'a 27 nov.

Sé scriura de timpuriu, cauna in acesta cercu va se pasiesca d'in partea magiariloru de alegatu B. Albert Bánffy, — se credea-inse, cumca acesta'a cu posterori mai mare tecutu, de ai ultimu barbatu de caractеru solidu, venindu cu poporulu respectivu ca fostiu urbarialistu in atingere prin protesiunea de de cinu de vinu, de pasinata, dreptu de lomnasu, pin, si altele, — si ne va avé incrédiecu cumu, — si asié de si in conscriere, prin factiunea comitatuloru, ora romanii in minoritate cu 350, totu si va recei mandatulu acestora D. Floriana Marcusiu, — care ca cunoscuta in genere de omu dreptu, si sincera, va fi propitia si de catra magiari, — lacrulu inse cu resultu.ultimu: — pentruca intrega corpula amplificori di cotta a primiu incredierea la sieliulu séu, de a cerká tote mediulocele pentru recesiu candidatului magiaru, — ba si a'sau conditiunatu si sustacu de la acésta; — si a'sa facutu si adi cortesie generale cátu se vedea tota pete'a miscata pentru acesta scopu, — la cele mai multe comune li sau trimisu pre a casu vinu, paluncu, slanina si pasre pentru a lesu castigá incrédiecu, — si si s'au promisu si pre dila'a alegerei diurnu si provisiune grasa.

In dia'a alegerii s'au concentratu la tote marginiie Simleului trupele alegatorie cu standardele sale, intre care numai trei romani, — si de aci s'au purcesu in doue grupuri, mai cátu locuia alegeri, — inante mergea magiariu — d'in dereiu venia romanii modesti cu trei flamure, conduesi de cati-va invetiatori si preoti si numai la vottare cam la 11. ore, inscrindu se trei candidati: Florian Marcusiu, — Bánffy Albert Bagosi Sándor, apoi acl se vedi cortesie: tota intelignit'a magiara, cu demnitarii cottului, era pre partea lui Bánffy, — ba si vedea sumetit'a nobilimea magiara quasi atacata prin cutediarea romanilora de a pasi si ei cu candidatulu lora, apoi inca in cottu unui Bánffy, dupa dicali'a unui cetatiu d'i cotedia d'a s ne mancu cu saldarea, — acl se promite fe cárui vosttante pre partea lui Bánffy, bani mancare si bautura, afara de acesta gratia respectivilora conducitori de la sieliu pana la oda d'in urma notariu comunariu; asta inca nu era destulu, cauda se strigá d'in vreo comuna romanésca alegatorii prin judele cercualu cariti toti sustu magiari, o asi bunu, si bunu, si fiindcá, ce se romanu batura a patr'a séu a cincea parte d'intre indreptatiti fara de vote, in oda'a consiliunei alegatorie cráu o indesuire cu la strigá de fore, inaintea unei 4—6 magiari cu umeru la umeru, cu romani, pre carii i strigá respectivulu judé, se nu pota intra inte, si de intarilla nu mai doue minute, ori indemnatu, se astepte pana in urm'a tuturoru vottantilorru, scilicá ce va avé atit'a patienta, si asié va merge fara vota cátra cass, cumu s'a si intemplatu, cu dara cau preotu au reclamatu in contra respectivuluí, ca respunsu predatiei: nu am ce a dteptá cu Duiata, candu apoi venia la ordu o comuna magiara, aca'a nu mai avea capetu, se prendá si dite de doue ori una vottante si asiu acesta de la vottare merges de a dreptu la Otelulu: „nemesti lobogó" cu flamurele in frunte intro strigari de „eljenczi", — unde i astepta: pane, clasa, vinu, paliesa, — si dupace se capitá, si dinsii se mai intorcea inca adata la locula alegerii, ca cu strigarile, si cu caragiula cele „szoszi, se faca presiune asupra alegatoriloru romani, carii toti eras trofi, patienti, si prelanga tote promisiunile constanti langa votulu romanilorru, si au decursu vottiarea pana la 3 ore dupa mediulu nopti si'ai indiatu cu resultu pentru Bánffy, care au dobanditu 1760 voturi. — Marcusiu 1150 — Bagosi 31. — d'intre romani multi tineriori prin caragiula cu strasordenariu ale magiariloru indemnati, au mersu fara voti pre langa casa.

Dupa tote acestе, am se aminteacu numai atit'a, cumca despre resolves lui Bánffy Albert de alegatu ca a mai cum de caracteru solidu, cumcumu de umanu neam adusu aminte, — dra cumca sé se folosésca spre resiesca ca en neste mediulocе said'ie, se corumpa atit poporu'a incetu prin beutura trimitinda pre a casa, si prin cepetárii pilitice in mediulocula oraniilui, unde li da in publica pane, slanina, vinu cu cinbrule, atí'a nimene nu a crediutu, si o mediatate co ascá'a ce s-ei caerigi incrédiere pilitiei, fara tote negurdiia laurea d'in coroa de invingere a Domnii sale, si caracteru cu solidu primi o mieula nostrepilla, de cáte ori mariea si triumfulu nu si este reaiu.

In gênere prin acesta actu de alegere se constatá constantia'a cea tare a romanului pre langa tote tentatiunile ce-i-a obvenitu, si cluttuarea magiariului pre partea celui cólu saturá mai bine, adon'a di dupa alegere a avutu si medicula de lucru epilanda cápetele alora d'magiari d'in Birgesi, care le au sparitu Nagyfalusinii fratii lora de sange la impartirea aldosmisiuli.

Micalac'a 11 decembre 1865.

Diu'a alègerei pentru cerculu Pecica fu in 4 dec. a. c., dara in 3 dec. d'in tote comunele cercului se adunâ poporulu romanu la cas'a com. romana d'in Pecic'a, fiindu intempinatu de fratii pecicani cu cea mai sîncera amicitia.

In diu'a destinata pentru alègere (4 dec.) partît'a neromana cercâ totu modulu de a produce turburare, inse romanii sciau respunde toturoru incercariloru tendentiose cantandu in lenisce: Sorele pe ceriu straluce, — Bine 'ntiera ni aduce, — Patri'a se infloréscа, — Ionescu sê traiesca, Franciscu Iosîfu. Imperatu, Mare dreptu la tiera-au datu; Domnedieu sê ni-lu traesca, — sub elu patri'a 'nfloresca susu romane hai la votu! Votîsarea se incepù pre la 10 ore inante de amedia-di si durâ in ordulu celu mai bunu pana la 2 ore dupa miediulu noptii. Finindu-se, dlu preutu Bogsianu cetî resultatulu mai antâiu in limb'a magiara apoi in cea romana: Dlu Dumitru Ionescu 1397 voturi — Ormos Sándor 3 si Török Gaboru se retrase protestandu. Poporulu petrecù pre dlu presîde Lazaru Ionescu intre urâri de bucurie pana la locuintia-i unde dlui prin o vorbire nimerita multiamì poporului pentru portarea cea frumosa. In demaneti'a urmatoria se adunâ totu poporulu la cas'a comunala si fiindu toti in ordu bunu porniramu catra casa, mangaiati cu resultatulu imbucuratoriu.

Multiamita publica fratiloru pecicani, pentru onorea, sînceritatea si amiceti'a ce ni-au aretatu.

M. B.

Respunsulu comitetului Asociat. trane la scrisorea directoratului Asociat. Aradane in privinti'a unificarei ortografiei romane.

Copia Nr. 162—1865.

Onorabilu Dîrectoratu!

In urm'a insarcinarei primise de la adunarea generale a Asociatiunei Transîlvane romane tienuta la Abrudu in 28/16 29/17 augustu an. curg. comitetulu Asociat. amesaratu decisîunei sale d'in 3 opt. a. c. §. 64. cum si voindu totu deodata a corespunde provocârei onorabilelui Dîrectoratu alu Asociatiunei literarie d'in Aradu de dto $\frac{29 \text{ maiu}}{10 \text{ juniu}}$ 1865, are onore a impartesì Onorabilului Dîrectoratu alu Asociat. literarie d'in Aradu acì a alaturatulu Estrasu d'in protocolulu adunarei gen. dela Abrudu, cuprindietoriu de conclusulu, ce numit'a adunare l'a adusu *in privinti'a propunerei facute* pentru *Unificarea ortografiei romane.*

D'in alaturatulu Estrasu se vede cumca adunarea gen. dela Abrudu tienuta in a. c. au primitu in principiu propunerea On. Asociatiuni literarie Aradane, privitoria la statorirea unei unitâti in ortografi'a limbei romane; sînguru numai punerea in lucrare a acelei-a propuneri, a aflatu cu cale a o amanà pre unu anu, si acést'a s'a facutu cu acelu scopu, ca in acestu tempu dîscutandu-se si ventîlandu-se prin dìuariele nostre natiunali acestu obiectu de importantia de vietia pentru viitoriulu limbei si literaturei romane, sê se pota mai cu securitate ajunge scopulu doritu. — D'in siedinti'a comitetului Asociat. trne romane, tienuta la Sabiiu in 30 opt. 1865. Petru Manium. p. presied. interim. Ioanu V. Rusu m. pr. Secr. II. pentru autentîcitatea copiei.

Dîonisîu Pascutiu
notar. dîrect.

BUCOVINA.:

△ Cernauti, 11. dec. 1865. Stimate Dle R.! Aici ti tramitu interpelatiunea momentosa, carea au facutu-o in siedinti'a de asta-di ablegatulu Iliutiu, pentru limb'a romana la scol'a reale, si carea ti-va documentà tèmerile mele descoperite in corespundîntiele de mai nainte. Capulu tierei D. Myrbach, promise a respunde daca si-va cascigà informatiune fundamentale. Desbàterea cea insemnata despre adresa câtra tronu in privinti'a manifestului imp. d'in 20. septemvre, ti-o voiu comunicà in curendu. (Interpel. va urmà in Nr. viit. Red.)

ROMANIA.

„Monitoriulu“ Romanìei pùblica unu decretu alu Domnitoriului prin care ministrulu afàceriloru esterne D. Al. Papadopulu, e autorisatu si insarcinatu cu deplina potere a negotià cu plenipotentiatulu imp. alu Russiei si cu parteciparea plenipotentiatului imp. alu Austriei, pentru inchiarea unei conventiuni in privinti'a navigatiunii Prutului, rìu alu Romanìei nordîce. Inregestrâmu cu mare multiumire acestu faptu, dreptu dovada câ inse-si acele poteri cari pana acum dîsputau Romanìei deplin'a ei autonomìa se apròpia cu sentieminte de buna vecinetate recunoscandu in fapta, ceea ce negau mai nainte cu vorb'a. Fericitâmu ambele guverne vecine. Asiè se casciga sîmpatîele.

Sînodulu generale alu besèricei romane conchiamatu pre 1. diecemvre, a. c. se va ocupà intre altele cu elucrarea regulamentului pentru sînodele dîecesane a le Romanìei cu regularea stârii preutiloru mireni, cu elucrarea regulamentului in privinti'a vietiei monàstice a calùgariloru, esaminarea si indreptarea cârtiloru besericesci, unirea formeloru litùrgice in ambele pârti ale Romanìei, unu regulamentu pentru ceremonialulu ce are a se observà la intrudùcerea demnitarilori si asiediarea atributiuniloru mitropolitului primate alu Romanìei. Insemnate reforme! d'intre cari unele si anume cestiunea cârtiloru bes. atînge romanimea intrega. Nu potemu graì la acestu obieptu pana nu vomu cunosce lucrulu mai de aprope dupa diurnalele romane, câ-ce acesta noutate o primimu dupa diurnalulu nemtiescu de Bucuresci care de si are informatiunile sale d'in locu competînte nu ni-le impartesiesce inse cu amenuntulu, ca sê potemu apretiuì tota insemnetatea acestei mesure.

Cetîmu in „Tromp. Carp.“:

„Trebue sê mai facemu apelulu natiunale la tote capitalurile romane, la toti aceia cari au strinse micele loru economie si le tienu nefructuose d'in lips'a incrèderii?

Asta-di luptele, conspiratiunile vrajmasiloru Statului nostru nu se mai facu pe terenulu polìtîcu: atîtudînea Domnitoriului intru cele d'in afara, a curmatu si curma scurtu cu tota strategi'a dîplomatiei inamice. Asta-di tote luptele, tota conspiratiunea straina contr'a nostra, se face pe terenulu econòmicu. Si acì trebue concentrata tota atentiunea natiunale; acì trebue sê tiena pieptu Romanii contr'a atacuriloru straine.

In câtu pentru noi, marturisîmu satîsfactiunea nostra, câ unu boeru, unu boeru mare, unu membru d'intr'o familia alu carei nume s'a amestecatu mai multi seculi in inaltele afaceri ale patriei, vine asta-di, cu drapelulu romanu in mana, sê combata pe inamicii patriei sale pe terenulu economicu.

Ti-urâmu o mare si *intrégа recsita domnule* Balcanu, in nobilea si cutediatori'a domniei tale intreprìndere.“

NOUTATI ESTERNE.

ANGLIA. Scirile mai noue adeverescu, câ nice unu semnu nu areta, sê se fie gatatu resbelulu d'in Seelandî'a noua. Tote diurnalele angle sacrifica artîculi compatîmitori pentru mortea regelui Leupoldu. Diurn. „Times“ amintesce câtu de mare influintia au eserceatu acest'a asupr'a afàceriloru polìtece a le Angliei, si inca totudeun'a cu cùmpetu si intieleptiune. „M. Post.“ nu iea parte la ingrigirile, ce se nascura in privinti'a venitoriului Belgiului. Nedependinti'a lui aterna numai de la Belgi. Liberalii si catolicii si-cunoscu bine pusetiunea, sprigìnescu pre rege cu poteri unite. Diurnalulu acest'a spereza, câ noulu rege va avè mintea tatane-sêu. „Herald“ dice, câ regele Leupoldu, a fostu ore cum jude alesu pentru tote afacerile europene. Inca nu se scie, la care Domnitoriu va trece acesta rola.

FRANCIA. D'in caus'a mortei regelui Leupoldu, curtea va luà doliu de 21 de dile, „Moniteur“-ulu publica scirea electrica a ducelui de Brabantu despre mortea parintelui sêu, si respunsulu imperatului.

ITALIA. D'in Florenti'a (12 dec.) se insciinticza, câ contele Nigra ministrulu casei regesci a repausatu. — Presiedintele ministriloru Lamarmora a propusu in camer'a deputatiloru mai multe acte dîplomàtece, ce se referescu la conventiunea de septembre, la missiunea lui Vegezzi, la furturile de la frontîere si la alte cestiuni.

BELGIU. „Ind. belg.“ anuncie mortea regelui in urmatoriele cuvinte: Doliu aduncu se intînde preste Belgiu. Catastrof'a prevediuta, s'a implinitu. Leupoldu I., regele Belgiului ducele de Sassonia in 10. dec. pre la 11 ore 45 min., a incetatu a fi intre cei vii. Sub impressiunea acestei nenorociri pùblice, Belgiulu semte una dorere nespusa, ci increciendu-se in ursît'a sa, se va adunà in giurulu tronului, care l'a redîcatu inainte cu 35 de ani, si carui-a i-a datu regele repausatu una splendore atâtu de maretia. — Cu doue dile inainte regele intr'atât'a slabise, câtu resultatulu tristu se asceptà in totu momentulu. Numai constitutiunea lui cea robusta intardiâ crisea! Ducele si duces'a de Brabant cu pruncii precum si contele de Flandria erau de mai multe dile de fatia in castelu. Regele care-i vedeà adese, i chiamâ in diu'a d'in urma la sene rogandu-i sê nu-lu mai parasesca. Regele, care nu-si pierdù presenti'a spiretului pana'n clip'a d'in urma, erà serinu si leniscitu. Numai resuflarea grea aretà apropiarea momentului d'in urma. Pre la 11 ore presiedintele senatului, presiedintele camerei representantiloru si ministrii cercetara pre regele. Jules van Praet ministrulu casei reg., celu mai vechiu si mai intîmu amicu si celu mai plecatu servu alu regelui inca erà de fatia. Intrandu functiunarii acesti inalti in odai'a morbosului rege, li se infatiosiâ scen'a cea mai petrundictoria. Regele erà incungiuratu de pruncii si nepotii lui, cari plangeau, una mana i pausà in manele ducesei de Brabantu, carea ingenunchià langa patulu lui. Dr. Becker, caplanulu Maiest. Sale inca erà de fatia. Candu observâ regele pre Jules van Praet, intînse man'a stringandu man'a acestui-a cu cordîalitate; dup'ace'a o puse éra-si in manile ducesei si cu putiene mominte mai tardìu i se stinse vieti'a, linu fâra tenguiri si fâra de a se luptà cu mortea, asiè câtu cei de fatia abiè observara candu eshalâ suspinulu d'in urma.

In Brüssela se latì scirea despre mortea règelui, cu acea celeritate, care se pare a fi privilegiulu sciriloru triste. Mortea regelui a facutu mare sensatiune, care se pote splicà, numai daca va cumpenì omulu marimea pierderei ce o sufere *Belgiulu in regele iubitu,* si *voturile de fidelitate,* multiemire si adoratiune, ce i-au datu tier'a.

= *(Date statistice.)* Dîstrictulu de invetiamentu alu Oradii mari cuprinde 4 scóle reale inferiore, in care se imparte tenerimea inscrisa cu inceputulu anului scol. 1865/6 in modulu urmatoriu: 1) Chichind'a mare, nùmera 66 teneri, intre acestia numai 1 romanu. 2) Segedînu 179, rom. 1. 3) Versietia 130, rom. 11 4) Temisiora 93, rom. 1. La olalta 468 de teneri, intre cari numai 14 rom. Comparandu aceste date cu cele despre gimnasie se vede, câ precandu in gimnasîe pre unu romanu vinu 3224/247 straini, in scolele reale vinu pre unulu 331/7 straini (T. R . . iu.)

Proprietariu si edîtoriu: **Sigismundu Pop.**
Redactoru respundietoriu: **Alesandru Romanu.**

Venusîa

Balsam pentru imfrumsetiarea si curatirea pielei.

D'impreuna cu unu felu de *pomade* (untura) *de imfrumsetiare* spre a delaturà de securu de pre fatia fetele, buburudiele, parasîtii (vermuletii de piele) rosieti'a nefiresca, arsiti'a sorelui, etc. mai de parte spre a delaturà scortisiarea pielei (mai alesu iern'a) si spre a conservà fati'a fràgeda, frumosa si alba. Pretiulu unei butelie, d'impreuna cu invetiatur'a pentru intrebuintiare, 2 fl. 60 cr. cu post'a 20 cr. mai multu.

A. Loevy,
Mèdicu, Strat'a-Regelui Nr. 37.
Nr. usiei 1. in Pest'a.

Depusetoriulu centrale de spedîtiune e la dd. **Iosîfu Török, F. Formágyi,** apotecariu, in Strat'a Trei-Corone „Nascatorea de Ddieu;“ **A. Vértessy** negotiatòriu de profùmuri, largulu lui Cristoforu „la Vìnere;“ **M. Reiss,** negotiatoriu in Strat'a-Règelui Nr. 49.; si in *apotec'a curtii* la Bud'a in Cetate.

Adeverintiele sunt alaturate. Vendîarea numai pre bani numerati (gat'a). (8—24)

Sugarete pentru dînti

cu privilegiu imp. reg.

☞ celu mai nou, celu mai bunu si celu mai indemanàtecu mediulocu pentru or ce felu de ☜

Dorere de Dînti

nescocitu de Iosîfu Török, apotecariu, Strad'a-Regelui Nr. 7, in Pest'a,

se recumenda fâra lauda prin indemanarea aplecatiunii, prin efeptulu securu spre intrebuintiare generale, si fiesce care patîmasiu de dînti se va convinge indata, câ are indemana o pregatîtura buna carea respunde deplinu scopului.

Pretiulu unei cutiore 1 fl., ½ cu 50 cr. cu post'a 10 cr. mai multu. (6—8)

Depusetoriulu centrale de spedîtiune e la apotecariulu mai susu numitu. Se potu procurà prin tote apotecele Ungariei si a le provincieloru imp. reg. austriace. In Temisior'a la d. apotecariu Pecher.

Cu tipariulu lui TRATTNER-KAROLYI.